

SOMOGY VÁRMEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
MARCALI KATASZTRÓFAVÉDELMI KIRENDELTSÉG

T Á J É K O Z T A T Ó
A Marcali Katasztrófavédelmi Kirendeltség
2023. évi
tevékenységéről

Készítette:

Kóbor Csaba t. alezredes
kirendeltségvezető

I. A MARCALI KATASZTRÓFAVÉDELMI KIRENDELTSÉG ILLETÉKESSÉGI TERÜLETÉNEK SAJÁTOS SÁGAI ÉS EBBŐL ADÓDÓ FELADATOK

A tüzesetek és műszaki mentések számának alakulását elsősorban az időjárási viszonyok befolyásolják a tapasztalatok szerint. A téli hónapokban a megváltozott útviszonyokra kellett felkészülni a Marcali Katasztrófavédelmi Kirendeltség (a továbbiakban: Kirendeltség) illetékességi területén. A tavaszi hónapokban a kerti zöldhulladék égetésén túl az avartüzek és nádistüzek jelentettek veszélyt. A nyári időszakhoz kapcsolódnak a települések nyári rendezvényei, amelyek a résztvevők biztonsága érdekében kívánnak odafigyelést segítve a polgármesterek és a szervezők munkáját. A Kirendeltség illetékességi területén gondolni kellett az idegenforgalmi hatásokra is, részben a Balaton parton megsokszorozódott látogatószám tekintetében, részben a területen áthaladó útvonalak M7, 7-es, 68-as, 61-es 76-os megnövekedett forgalmából adódóan. Augusztus, szeptember, október hónapban a betakarítással kapcsolatos események hatékony kezelésére kellett összpontosítanunk. Október, november hónapban felkészültünk a fűtési szezon kezdetével kapcsolatos események, a mindenszentekkorai gyertyagyújtásból következő káresetek hatékony kezelésére.

II. A KITŰZÖTT CÉLOK ELÉRÉSE ÉRDEKÉBEN VÉGZETT KATASZTRÓFAVÉDELMI TEVÉKENYSÉG

1. Tűzoltósági szakterület

A Kirendeltség szakmai feladatait a Marcali Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság, (továbbiakban: Marcali HTP) Böhönye Önkormányzati Tűzoltóság (továbbiakban: Böhönye ÖTP), valamint 10 önkéntes tűzoltó egyesület (Balatonberény, Balatonkeresztúr-Balatonmáriaifürdő, Böhönye, Buzsák, Fonyód, Kéthely, Nagyszakácsi, Öreglak, Somogyszentpál, Somogyvár) szakmai felügyeletével és irányításával látta el. A Marcali HTP működési területén lévő önkéntes tűzoltó egyesületek rendelkeznek hatályos együttműködési megállapodással a Marcali HTP-vel, amely alapján közreműködnek – a vállalt településeken – a mentő tűzvédelmi feladatok végrehajtásában.

A Kirendeltség illetékességi területén a Keszthelyi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság, valamint a Nagykanizsai Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság is rendelkezik működési területtel.

Mentő tűzvédelmi feladatok

A káresetek alakulását vizsgálva megállapítható, hogy az időjárási körülmények nagymértékben befolyásolták a tűzoltói beavatkozást igénylő károk bekövetkezését. 2023-ban a tüzesetek szempontjából kiemelkedő hónap volt március 22 esettel, ám így is csupán fele annyi tüzeset volt, mint az előző év azonos időszakában (*2022 márciusában 46 tüzeset*). A műszaki mentések tekintetében pedig a február volt kiemelkedő hónap 63 káresettel, amelyet a térséget érintő heves vihar okozott. A káresetek felszámolásában 56 esetben működött közre valamelyik önkéntes tűzoltó egyesület, amely átlagosnak tekinthető a korábbi évek statisztikai adatait tekintve. Az év során elemeztük a jelentősebb káreseteket, a tapasztalatokat feldolgoztuk és beépítettük a beavatkozó állomány továbbképzési rendszerébe, ezzel is növelve a térségben a mentő tűzvédelem színvonalát.

A tűzoltósági szakterület mentő tűzvédelmi feladatainak 2023. évi alakulását a tűzoltóparancsnoki beszámoló tartalmazza részletesen.

Kéménytűz, CO szivárgás káresetekkel kapcsolatos feladatok

A Kirendeltség illetékességi területén 8 kéménytűz következett be, CO szivárgás pedig kettő alkalommal fordult elő 2023-ban. Minden esetben hatósági ellenőrzést folytattunk le a helyszínen, valamint értesítettük a kéményseprőipari szervet is.

Szakmai felügyeleti tevékenység, ellenőrzések

A Marcali HTP-n 2023-ban **76** alkalommal hajtottunk végre ellenőrzést, célellenőrzéseket, valamint szemlék formájában. Az ellenőrzések során ellenőrző gyakorlatokat, helyismereti gyakorlatokat és szituációs gyakorlatokat, munkára képes állapotot, képzést, napirendet, rezsím előírások betartását vizsgálták az ellenőrök. Az ellenőrzések során azonnali intézkedést igénylő hiányosság nem merült fel.

Az év során közreműködtünk öt önkéntes tűzoltó egyesület (Balatonkeresztúr-Balatonmária-fürdő ÖTE, Fonyód ÖTE, Böhönye ÖTE, Kéthely ÖTE, Nagyszakácsi ÖTE) felügyeleti átfogó ellenőrzésének végrehajtásában.

Önkéntes tűzoltó egyesületekkel kapcsolatos feladat

Az önkéntes tűzoltó egyesületek részére 2023-ban kiírt pályázatok beadása során szakmai segítséget nyújtott a Kirendeltség az illetékességi területén működő egyesületeknek. Célunk az egyesületek fejlesztése, lehetőség szerint az önálló beavatkozó képesség elérése az úgynevezett „fehér foltokon” működő tűzoltó egyesületek tekintetében.

A tűzoltó egyesületeket érintő szakmai anyagokról folyamatos tájékoztatást adtunk az egyesületek részére.

A vegetációtűzek megelőzése

Felmértük a szabadtéri tüzesetek kockázati helyszíneit, ahol a társhatóságokkal közösen hatósági ellenőrzéseket hajtottunk végre, amennyiben hiányosság került megállapításra további hatósági intézkedéseket tettünk. A szabadtéri, vegetációs tüzeseteket követően a helyszínen szintén hatósági ellenőrzéseket hajtottunk végre. A Kirendeltség 2023-ban összesen 63 szabadtéri terület ellenőrzését hajtotta végre a száraz időjárás során keletkező tűzek megelőzése érdekében.

Folyamatosan nyomon követtük az önkormányzatok avar és kerti hulladékégetéssel kapcsolatos rendelkezéseit a közbiztonsági referensek közreműködésével.

A megelőzés jegyében „Erdő és vegetációtűzek megelőzése” címmel konferenciát szerveztünk 2023 februárjában, amelyre meghívtuk környezetvédelmi hatóság, földhivatal, nemzeti park igazgatóságok, rendőrség, erdészeti hatóság, vízügyi igazgatóság szakembereit.

Tűzvédelmi felvilágosítás

Május végén gyermeknap alkalmából megszerveztük a „Nytott szertár” rendezvényt, majd júniusban a „Kölök parádé” és a „Két keréken a város” elnevezésű városi rendezvényeken vállaltunk szerepet. Több alkalommal fogadtunk az év során a helyi általános iskolák, valamint óvodák csoportjait tűzmelegelőzési célú foglalkozásokkal.

A nyári rendezvényeket folyamatosan figyelemmel kísértük, amelynek keretében a közbiztonsági referensek bevonásával felmértük a települések rendezvényeit, azok biztonságos lebonyolítása érdekében. A Kirendeltség illetékességi területén nem került megszervezésre a 23/2011. Kormányrendelet hatálya alá tartozó rendezvény.

A nyári szünetben a fonyódligeti Erzsébet-táborban, az ott nyaraló diákoknak tűzmelegelőzési témában előadást és bemutató gyakorlatot szerveztünk 9 alkalommal.

Polgári védelmi szakterület

Veszélyelhárítási tervezés

A veszélyelhárítási tervek pontosítása, aktualizálása megtörtént a kidolgozásuk óta eltelt időszak eseményei által szerzett tapasztalatokkal azon településeknél, amelyeket érintettek az események. A pontosítások a Kirendeltség összesített, illetve a Marcali járási veszélyelhárítási tervkivonatában is megtörténtek.

A tervezés és a pontosítás, kiegészítés során a járási hivatal vezetőjét, mint a helyi védelmi bizottság elnökét folyamatosan tájékoztattuk az aktuális feladatokról.

Szeptember 30-ig megtörtént a települések besorolásának felülvizsgálata, változtatást a járás polgármesterei nem kezdeményeztek az illetékességi területen újabb kockázati tényező nem jelentkezett, illetve nem szűnt meg.

Polgári védelmi adattár

A rendelkezésre álló adattárak frissítése, illetve kiegészítése folyamatos feladatot jelentett. A védelmi igazgatás résztvevőinek, a közbiztonsági referenseknek és helyetteseiknek, az önkéntes települési mentőcsoportok személyi állományának az elérhetősége naprakészen rendelkezésre áll.

Mentőcsoportok

Önkéntes járási mentőcsoport

Marcali Járás Berzsényi Mentőcsoport éves katasztrófavédelmi és honvédelmi felkészítése megtörtént. A járási mentőcsoport 2023. évi létszáma 36 fő volt.

Önkéntes települési mentőcsoportok

A Marcali járásban 19 településen állnak rendszerben települési mentőcsoportok. Újraminősítésük 2020-ban megtörtént.

A 2023. évi feladat a mentőcsoportok létszámának megtartása és honvédelmi felkészítésük volt.

Közösségi szolgálat

A 2022/2023-as tanévre a Kirendeltség a

- *Berzsényi Dániel Gimnázium, Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégiummal*
- *Széchenyi Zsigmond Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégiummal*
- *Siófoki SZC Marcali Szakgimnáziuma és Szakközépiskolájával*
- *Zalaegerszegi SZC Keszthelyi Asbóth Sándor Szakgimnáziuma Szakközépiskolája és Kollégiumával* kötött együttműködési megállapodást.

A Kirendeltség elkészítette levezetési ütemtervét, amelyről tájékoztatta az intézményeket. Minden hónapban legalább 5 napot jelölt ki a Kirendeltség, amelyről értesítette az iskolákat. 2023. évi nyári tanítási szünetben közösségi szolgálatosok részére 1 alkalommal tartottunk, 35 órás tűzoltó alaptanfolyamot ahol 8 diák vett részt, több mint 350 órát teljesítettek. A 2023/2024-es tanév kezdetén végrehajtottuk a közösségi szolgálatteljesítés értékelését az iskolaigazgatókkal és a tankerületi igazgatóval, megtörtént az együttműködési megállapodásokban foglalt felülvizsgálata az oktatási intézmények megkeresése az érintett diákok tájékoztatása a katasztrófavédelem által biztosított lehetőségekről.

Polgári védelmi felkészítés

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója által jóváhagyott polgári védelmi szervezetek felkészítési ütemterve alapján a Kirendeltség 7 településen hajtott végre a beszámoló időszakában polgári védelmi felkészítést (225 főnek). I. katasztrófavédelmi osztályba sorolt települések (4) vonatkozásában vezetőképzést tartottunk. A felkészítéseket továbbképzéseket a polgári védelmi felügyelő és a katasztrófavédelmi megbízott végezték. A felkészítő anyag összeállítása során elsődleges szempont volt a helyi adottságokra épülő veszélyeztetettséget feldolgozó ismeretanyag.

A polgári védelmi képzések során minden esetben riasztási gyakorlatra is sor került. A riasztási gyakorlatok valamennyi esetben megfelelő minősítést kaptak, mivel a megjelenés több mint 65% volt.

A Kirendeltség által tartott ellenőrző gyakorlatok során is ellenőrzésre került a polgári védelmi szervezetbe beosztott személyek felkészültsége.

Lakosságfelkészítési tevékenységet az előző évekhez hasonlóan végeztük, főleg tájékoztató anyagok közzétételével helyben szokásos módon, beleértve az avartűz, kéménytűz és CO mérgezés megelőzésére vonatkozó tájékoztató felhívást. A polgármesterek, jegyzők felkészítését írásos anyag kiküldésével a közbiztonsági referensek közreműködésével végrehajtottuk. A közbiztonsági referensek éves felkészítése is megtörtént júniusban.

Marcali Helyi Védelmi Bizottság (a továbbiakban: Marcali HVB)

A Marcali HVB elnökével gördülékeny a munkakapcsolat. 2023-ban két soros ülése volt a Marcali HVB-nek, soron kívüli ülés nem volt. A gyakorlatokon a Marcali HVB elnöke is részt vett. Az országos és vármegyei gyakorlatokon is hatékony volt az együttműködés. A múlt évben folyamatos volt a kapcsolattartás a HVB elnökével, de konkrét beavatkozásra nem volt szükség a HVB részéről.

Kockázati helyszín ellenőrzések

Belterületi vízelvezetők

2023-ban a Kirendeltség 58 bel- és külterületi vízelvezető ellenőrzését hajtotta végre.

Az ellenőrzések leginkább a belterületi árkokra koncentráltak, ahol többségében megfelelő a gondozottság.

A külterületi vízelvezetők esetében is jelentős javulás tapasztalható, amióta a vízügyi igazgatóságok kezelik azokat.

Veszélyes fák, fasorok

2023-ban a Kirendeltség 35 alkalommal hajtotta végre veszélyes fák, fasorok ellenőrzését. A veszélyesnek vélt fák 2 esetben az önkormányzatok jegyzőinek intézkedését követően gondozásra, vagy eltávolításra kerültek.

Hőségriadóval kapcsolatos feladatok

A nyári hónapokban jellemző a hőségriadót eredményező szélsőséges hőmérsékleti körülmények kialakulása. Az országos tisztifőorvosnak a múlt évben több alkalommal is hőségriasztást kellett kiadnia, ami a kiemelt üdülőkörzetben különös odafigyelést igényelt.

A hőségriadóval kapcsolatosan a nyár elején pontosítottuk a légkondicionált, nagy befogadóképességű létesítmények elérhetőségét, a megszervezésre kerülő gyermek- és ifjúsági táborokat, valamint a várakozóhelyeket. A hőségriadó során jelentkező

önkormányzati feladatokkal kapcsolatban felkészítést tartottunk a közbiztonsági referenseknek.

Téli felkészüléssel kapcsolatos ellenőrzések

Pontosítottuk a településeken kijelölt melegedő- és befogadóhelyeket, illetve elhelyezési lehetőségeket, valamint az üzemeltetést biztosító személyek elérhetőségeit.

Pontosítottuk a településeken lebiztosított erőgépek üzemképességét az üzemeltetést biztosító személyek elérhetőségét.

A Magyar Közút NZrt. Marcali Üzemmérnökség vezetőjével egyeztetjük a kockázati helyszínek tekintetében a téli közlekedési viszonyokra történő felkészülés keretein belül a hófogóhálók kihelyezéséről, érdesítő anyag kihelyezéséről.

Káresetekkel kapcsolatos lakosságvédelmi feladatok

A múlt évben öt alkalommal volt szükség káresetet követően lakosságvédelmi intézkedésre. Az érintettek ideiglenes elhelyezését általában sikerül megoldani rokonoknál, szomszédoknál. Amennyiben erre nem volt lehetőség, akkor a település polgármesterének közreműködésével szerveztük meg az ideiglenes elhelyezést.

3. Iparbiztonsági szakterület

Veszélyesáru-szállítás

A Kirendeltség illetékességi területének elhelyezkedéséből adódóan a veszélyesáru-szállításra használt főbb közúti közlekedési utak az M7-es autópálya a 7-es, 76-os, 68-as számú főutak. Az ellenőrzési helyszíneket ennek megfelelően alakította ki a Kirendeltség, ahol a társhatóságokkal közösen és önállóan közúti ellenőrzéseket végeztek.

Az ellenőrzés alá vont 422 járműből 110 tartozott a közúti veszélyesáru-szállításra (ADR) vonatkozó jogszabály hatálya alá. 31 jármű esetében 45 szabálytalanságot tártak fel az ellenőrök. A szabálytalan szállítást végzőkkel szemben eljárást folytattunk le.

ADR telephely ellenőrzést 7 alkalommal végeztünk. Az ellenőrzött telephelyeken 2 alkalommal találtak az ellenőrök hiányosságot, amelyeknek a kijavítására intézkedtek.

A Kirendeltség iparbiztonsági végzettséggel rendelkező szakemberei a gyékényesi vasútállomáson vettek részt a veszélyes áruk vasúti szállításának (RID) ellenőrzésében, ahol a 354 ellenőrzött vasúti kocsiból 127 tartozott a vasúti veszélyesáru-szállításra vonatkozó jogszabály hatálya alá. Az ellenőrzések során összesen 11 szabálytalanságot tapasztaltunk. A szabálytalan szállítást végzőkkel szemben hatósági eljárást folytattunk le.

Veszélyes üzemek

Veszélyes üzem ellenőrzését, szemlét 6 alkalommal végeztünk 2023-ban.

A gazdálkodó szervezeteknél lefolytatott ellenőrzések során vizsgáltuk a veszélyes anyagok mennyiségét, amely minden esetben ADR telephely ellenőrzések során is szempont. A Kirendeltség illetékességi területén egy súlyos káresemény elhárítási terv készítésére kötelezett üzem működik.

Létfontosságú rendszerek védelme

A létfontosságú rendszerekkel és létesítményekkel kapcsolatban folyamatos a felkészülés. A szakterület figyelemmel kíséri a megjelenő ágazati szabályozást.

Közművezeték átvágás miatt káreseti szemlét az időszakban nem kellett végrehajtani.

Hulladékgazdálkodás

A Kirendeltség illetékességi területéhez tartozó 37 település hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződése érvényes volt 2023-ban valamelyik közszolgáltatóval.

A közszolgáltatási szerződések lejáratát idejéig folyamatosan ellenőriztük, illetve nyomon követtük a szolgáltató tevékenységét.

4. Integrált katasztrófavédelmi hatósági feladatok

Az integrált katasztrófavédelmi hatósági feladatok célja a jogkövető magatartás minél hatékonyabb elérése, ezzel pedig a közbiztonság minél magasabb szintű biztosítása.

A hatósági munka jelentős részét, a hatósági állomány végzi a három szakterület felügyelőjének szakirányításával. Amennyiben szükséges, a három szakterület felügyelője, valamint a Marcali HTP katasztrófavédelmi megbízottja is bekapcsolódott 2023-ban a hatósági munkába, amely az ellenőrzésekbe történő részvételben nyilvánult meg. A HTP szolgálatparancsnoki állományát szintén bevontuk tüzeseteket követően a gazos, elhanyagolt területek ellenőrzésébe, valamint a kéménytüzes és CO-os eseteket követő adatfelvételekbe.

Hatósági ellenőrzések, eljárások

A hatósági ügyek száma 2023-ban a világvármány előtti évek átlagához képest tovább csökkent. Két alkalommal piacfelügyeleti ellenőrzést hajtottunk végre.

A nyilvántartott létesítmények tekintetében a végrehajtottuk a soron következő tűzvédelmi átfogó ellenőrzéseket. Kiemelt figyelmet kapott a szabadterületi tüzek megelőzése, amit a számadatok is tükröznek. Ahol mégis bekövetkezett szabadterületi tűz, ott soron kívüli ellenőrzést hajtottunk végre. A tűzvédelmi ellenőrzések során feltárt hiányosságokra a hatósági intézkedéseket megtettük.

Szakhatósági eljárások

A múlt évben 24 szakhatósági megkeresés érkezett a Kirendeltségre, az eljárások során az ügyintézési határidőket betartottuk.

A hatósági állomány részére tartott felkészítések

A hatósági feladatok ellátásában közreműködőknek heti rendszerességgel felkészítést tartott a hatósági osztályvezető. Az állomány képzése folyamatos a színvonalas munkavégzés garantálása érdekében.

III. A 2024. ÉV KATASZTRÓFAVÉDELMI FELADATAI

1. A Kirendeltség illetékességi területén működő önkéntes tűzoltó egyesületek továbbképzése, technikai fejlődésük további támogatása.
2. Az önkéntes mentőszervezetek fejlesztése.
3. A halálesettel és személyi sérüléssel járó tüzesetek hatékony megelőzése.
4. A kéménytüzes és CO mérgező esetek megelőzése.
5. A parlag területek feltárása és a vegetációtüzek megelőzése a közbiztonsági referensek közreműködésével.
6. A kerti zöldhulladék égetéssel kapcsolatos szabályok megismertetése és betartatása a lakossággal.
7. A közbiztonsági referensek bevonása az aktív lakosságtájékoztatási munkába.

8. A polgári védelmi felkészítések hatékony folytatása.
9. A polgári védelmi gyakorlatok során a valós élethelyzetekre történő felkészülés.
10. A kockázati helyszínek ellenőrzését a több éves ütemterv szerint tovább kell folytatni.
11. A közösségi szolgálat népszerűségének fokozása érdekében 35 órás tűzoltó alaptanfolyamokat kell szervezni a középiskolások részére, így a tudásuk révén idővel be tudnak kapcsolódni településükön az önkéntes tűzoltó egyesületek tevékenységébe, akár a megelőző katasztrófavédelmi munkába.
12. A téli időjáráshoz fűződő katasztrófavédelmi feladatok eredményes és hatékony végrehajtása az időjárási események függvényében.
13. A veszélyesáru-szállítás és veszélyes üzemek hatósági kontrollja.
14. A létfontosságú rendszerek megbízható működésének elősegítése.
15. A közbiztonsági referenci rendszer fejlesztése, a fluktuáció következtében az új referensek képzése, felzárkóztatása.
16. A polgári védelmi adattár fejlesztése és naprakész adatokkal történő feltöltése a közbiztonsági referensek közreműködésével.
17. A veszélyhelyzetek tudatos megelőzése a tűzoltóságok, önkéntes tűzoltó egyesületek, az önkéntes mentőszervezetek és a közbiztonsági referensek bevonásával.

A fentiekben megfogalmazott fő célkitűzések megvalósításán dolgozik a Kirendeltség 2024-ben, igazodva a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság 2024. évi munkaprogramjában meghatározottakhoz.

Marcali, *elektronikus bélyegző szerint*